

ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА СЛУЖБА УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНЕ МІЖРЕГІОНАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ ДПС
ПО РОБОТІ З ВЕЛИКИМИ ПЛАТНИКАМИ ПОДАТКІВ

вул. Кошиця, 3, м. Київ, 02068, тел. (044) 454-09-00, (044) 520-60-23,
E-mail: officevp.infr@tax.gov.ua; Код згідно з ЄДРПОУ ВП: 44082145

від _____ 20_ р. № _____ на № _____ від _____ 20_ р.

Рахункова палата

На виконання листа Рахункової палати від 05.07.2022 № 16-766 Центральне міжрегіональне управління ДПС по роботі з великими платниками податків (далі – Міжрегіональне управління) надає інформацію про вжиті заходи відповідно до звіту про результати аудиту ефективності забезпечення податковими органами застосування і своєчасності стягнення сум штрафних (фінансових) санкцій (штрафів) і пені до державного бюджету.

Станом на 01.12.2021 року залишок умовно нарахованих штрафних санкцій по підприємствах Міжрегіонального управління становить 362 229,4 тис гривень, в т.ч. за кодами класифікації доходів бюджету:

- 11010000 – 2,9 тис гривень;
- 11020000 – 1 903,3 тис гривень;
- 13020000 – 1,0 тис гривень;
- 13030000 – 0,06 тис гривень;
- 13060000 – 2,98 тис гривень;
- 14020000 – 19 927,6 тис гривень;
- 14060000 – 338 573,2 тис гривень;
- 19010000 – 1 818,4 тис гривень.

Відповідно до Закону України від 16.01.2020 р. №466-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві» (зі змінами та доповненнями) внесено зміни до Податкового кодексу України (далі - ПКУ), зокрема з 2021 року **внесено зміни щодо правил сплати (перерахувань) грошових зобов'язань.**

Відповідно до п. 124.1 ст. 124 ПКУ у разі якщо платник податків не сплачує узгоджену суму грошового зобов'язання (крім грошового зобов'язання у вигляді штрафних (фінансових) санкцій, застосованих до нього на підставі цього Кодексу чи іншого законодавства, контроль за яким покладено на контролюючі органи, а також пені, застосованої до нього на підставі цього Кодексу чи іншого законодавства, контроль за яким покладено

К Центральною контролюючі органи) протягом строків, визначених цим Кодексом, такий платник податків вважається до відповідальності у вигляді штрафу в таких

розмірах:

при затримці до 30 календарних днів включно, наступних за останнім днем строку сплати суми грошового зобов'язання, - у розмірі 5 відсотків погашеної суми податкового боргу;

при затримці більше 30 календарних днів, наступних за останнім днем строку сплати суми грошового зобов'язання, - у розмірі 10 відсотків погашеної суми податкового боргу.

При цьому, згідно з п. 124.2 ст. 124 ПКУ діяння, передбачені п. 124.1 ст. 124 ПКУ вчинені умисно тягнуть за собою накладення штрафу в розмірі 25 відсотків від суми несплаченого (несвоєчасно сплаченого) грошового зобов'язання.

Пунктом 11 підрозділу 10 розділу ХХ «Перехідних положень» ПКУ встановлено, що штрафні (фінансові) санкції (штрафи) застосовуються у розмірах, передбачених законом, чинним на день прийняття рішень щодо застосування таких штрафних (фінансових) санкцій.

Тобто, за порушення платниками податків правил сплати узгодженого грошового зобов'язання вчинених до 01.01.2021 року застосовуються штрафні санкції, визначені у ст. 124 ПКУ.

Повідомляємо, що станом на 11.08.2022 року з 362 229,4 тис гривень умовно нарахованих штрафних санкцій, які обліковуються поза інтегрованими картками платників (за ККДБ зазначеними в п.4 запиту) станом на 01.12.2021 року:

1. на суму 311 813,3 тис грн умовно нарахованих штрафних санкцій, які обліковуються поза інтегрованими картками платників, проведено перерахунок таких штрафних санкцій у відповідності до норм ст. 124 Податкового кодексу України, які діють з 01.01.2021 року, та **застосовано штрафних санкцій на суму 832 879,2 тис гривень**.

2. на суму 50 416,1 тис грн умовно нарахованих штрафних санкцій, які обліковуються поза інтегрованими картками **не підлягає застосуванню** штрафні санкції відповідно до норм статті 124 (до 01.01.2021 – статті 126) Податкового кодексу України, а саме:

3.1. на суму 2 576,8 тис гривень умовно нарахованих штрафних санкцій у ІТС «Податковий блок», які не підлягають застосуванню відповідно до п. 52 прим. 1 підрозд. 10 розд. ХХ «Перехідні положення» Податкового кодексу України. Так, за порушення податкового законодавства, вчинені протягом періоду з 1 березня 2020 року по останній календарний день місяця (включно), в якому завершується дія карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України на всій території України з метою запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби (COVID-19), штрафні санкції **не застосовуються**, крім санкцій за:

- порушення вимог до договорів довгострокового страхування життя чи договорів страхування в межах недержавного пенсійного забезпечення, зокрема страхування додаткової пенсії;

- відчуження майна, що перебуває у податковій заставі, без згоди контролюючого органу;

- порушення вимог законодавства в частині:

- обліку, виробництва, зберігання та транспортування пального, спирту етилового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів;
- цільового використання пального, спирту етилового платниками податків;
- обладнання акцизних складів витратомірами-лічильниками та/або рівномірами-лічильниками;
- здійснення функцій, визначених законодавством у сфері виробництва і обігу спирту, алкогольних напоїв та тютюнових виробів, пального;
- здійснення суб'єктами господарювання операцій з реалізації пального або спирту етилового без реєстрації таких суб'єктів платниками акцизного податку;
- порушення нарахування, декларування та сплати ПДВ, акцизного податку, рентної плати.

3.2. на суму 196,7 тис гривень умовно нарахованих штрафних санкцій у ІТС «Податковий блок», які не підлягають застосуванню відповідно до підпункту 11 пункту 12.3 статті 12 Закону України "Про створення вільної економічної зони "Крим" та про особливості здійснення економічної діяльності на тимчасово окупованій території України" від 12 серпня 2014 року N 1636-VII до платників податків, які станом на початок тимчасової окупації мали місцезнаходження на території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, не застосовуються починаючи з першого числа місяця, наступного за місяцем, в якому розпочалася тимчасова окупація, фінансові та штрафні санкції за порушення вимог порядку подання, обчислення, правильності заповнення податкових декларацій (податкової звітності) та повноти сплати сум податків і зборів.

Крім того, зупиняється нарахування штрафних (фінансових) санкцій (штрафів) та/або пені за несвоєчасне погашення грошових зобов'язань та інші порушення податкового, митного та іншого законодавства, контроль за яким покладено на контролюючі органи відповідно до Закону України від 01 липня 2021 року №1617-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо адміністрування податків і зборів на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя» та відповідним внесенням змін до ст.26 підрозділу 10 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України.

3.3. на суму 21 688,7 тис гривень умовно нарахованих штрафних санкцій з податку на додану вартість у ІТС «Податковий блок» **не підлягає застосуванню** відповідно до пункту 124.1 статті 124 Податкового кодексу України. Якщо зарахування коштів з електронного рахунку в системі електронного адміністрування податку на додану вартість в оплату узгодженої суми грошового зобов'язання, визначеного в уточнюючому розрахунку до податкової декларації, здійснюється на наступний операційний (банківський) день, штрафи, визначені у цьому пункті, не застосовуються.

3.4. на суму 13 885,8 тис гривень умовно нарахованих штрафних санкцій **не підлягає застосуванню** відповідно до пункту 124.1. статті 124 Податкового кодексу України. Так, платник податків притягується до

відповідальності у вигляді штрафу, у разі якщо не сплачує узгоджену суму грошового зобов'язання (**крім грошового зобов'язання у вигляді штрафних (фінансових) санкцій**, застосованих до нього на підставі цього Кодексу чи іншого законодавства, контроль за яким покладено на контролюючі органи, **а також пені, застосованої до нього на підставі цього Кодексу** чи іншого законодавства, контроль за яким покладено на контролюючі органи) протягом строків, визначених цим Кодексом.

З зазначеного питання Центральним міжрегіональним управлінням направлено листи до ДПС України від 03.09.2021 №5116/8/31-00-04-02-02-05, від 08.10.2021 №5846/8/31-00-04-03-03, від 19.11.2021 №6676/8/31-00-04-03-03.

3.5. на суму 6 350,6 тис гривень умовно нараховані штрафні санкції у зв'язку з недосконалим алгоритмом відображення процедури адміністративного та судового оскарження та не підлягають застосуванню.

3.6. на суму 2 329,8 тис гривень умовно нараховані штрафні санкції на суму податкових зобов'язань та штрафних санкцій по яких на сьогоднішній день не завершена процедура судового оскарження та за рішенням суду не визнано бог підприємства на яку умовно нараховані такі штрафні санкції. Рішення при застосування таких штрафних санкцій можливе лише після завершення судових спорів.

3.7. на суму 3 251,5 тис гривень умовно нараховані штрафні санкції на суму розстрочених платежів. З метою визначення правомірності нарахування такої штрафної санкції, на ДПС України направлено лист від 19.11.2021 №6699/8/31-00-04-01-02 з проханням надати методологічну допомогу з зазначеного питання.

3.8. на суму 166,2 тис гривень умовно нарахованих штрафних санкцій **не підлягає застосуванню** відповідно до пункту до пункту 124.1. статті 124 Податкового кодексу України.

Відповідно до пп. 14.1.39. п. 14.1 статті 14 Кодексу грошове зобов'язання платника податків - сума коштів, яку платник податків повинен сплатити до відповідного бюджету як податкове зобов'язання та/або штрафну (фінансову) санкцію, що справляється з платника податків у зв'язку з порушенням ним вимог податкового законодавства та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, а також санкції за порушення законодавства у сфері зовнішньоекономічної діяльності.

Згідно пп. 14.1.156 п. 14.1 ст. 14 Кодексу податкове зобов'язання - сума коштів, яку платник податків, у тому числі податковий агент, повинен сплатити до відповідного бюджету як податок або збір на підставі, в порядку та строки, визначені податковим законодавством (у тому числі сума коштів, визначена платником податків у податковому векселі та не сплачена в установленій законом строк).

Відповідно до пп. 14.1.175 п. 14.1 ст. 14 Кодексу податковий борг - сума узгодженого грошового зобов'язання, не сплаченого платником податків у встановлений цим Кодексом строк, та непогашеної пені, нарахованої у порядку, визначеному цим Кодексом.

Погашення податкового боргу - зменшення абсолютного значення суми такого боргу, підтверджене відповідним документом (пп. 14.1.152 п. 14.1 ст. 14 Кодексу).

Джерелами погашення податкового боргу платника податків відповідно до ст. 87 Кодексу є будь-які власні кошти, у тому числі ті, що отримані від продажу товарів (робіт, послуг), майна, випуску цінних паперів, зокрема корпоративних прав, отримані як позика (кредит), та з інших джерел, з урахуванням особливостей, визначених цією статтею, а також суми надміру сплачених платежів до відповідних бюджетів. Погашення податкового боргу платника податків з відповідного платежу може бути здійснено також за рахунок надміру сплачених сум такого платежу (без заяви платника) або за рахунок помилково та/або надміру сплачених сум з інших платежів (на підставі відповідної заяви платника) до відповідних бюджетів. Джерелами погашення податкового боргу платника податків є будь-яке майно такого платника податків з урахуванням обмежень, визначених цим Кодексом, а також іншими законодавчими актами.

Отже, наведені норми пов'язують погашення грошових зобов'язань саме з фактичною сплатою або за рахунок грошових коштів, або за рахунок переплати, або за рахунок майна ані із зменшенням або збільшенням самостійно визначеної платником податків суми податкових зобов'язань.

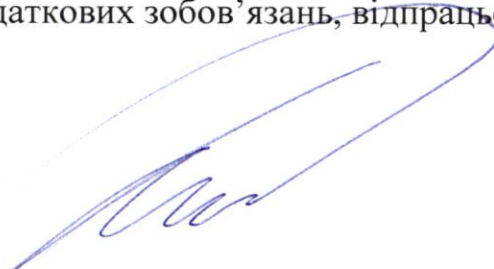
З урахуванням викладеного подання уточнюючої декларації, не є джерелом погашення податкового боргу платником податків у розумінні норм Кодексу, оскільки платник податків в даному випадку коригує податкові зобов'язання, тобто, фактично усуває помилки при визначенні податкового зобов'язання.

Таким чином, у разі подання уточнюючої декларації відсутня протиправна поведінка платника податку, отже, відсутні правові підстави для застосування до платника податку міри відповідальності.

Також, за результатами огляду судової практики Верховного суду із окремих питань адміністрування податків і зборів (лист від 05.02.2018 № 3338/7/99-99-11-04-04-17 (вх. Офісу великих платників від 05.02.2018 № 666/8), а саме п. 4 «Щодо застосування штрафних санкцій, передбачених ст. 126 (124) Кодексу, при поданні платником податків уточнюючого розрахунку» зроблений висновок, що притягнення платника податків до відповідальності у вигляді штрафу з підстав, визначених ст. 126 (124) Кодексу, передбачене саме за несплату узгодженої суми грошового зобов'язання. При цьому, подання платником податків до контролюючого органу уточнюючого розрахунку податкових зобов'язань чинним законодавством не визначено як джерело погашення податкового боргу.

В зв'язку з вищевикладеним, усі платники Міжрегіонального, які станом на 01.12.2021 року мали умовно нараховані штрафні санкції за несвоєчасну сплату податкових зобов'язань, відпрацьовані в повному обсязі.

Начальник

Микола ЧМЕРУК